

TÀI LIỆU TUYÊN TRUYỀN HƯỞNG ỨNG NGÀY ĐẤT NGẬP NƯỚC THẾ GIỚI (02/02/2026)

Công ước về các vùng đất ngập nước (gọi tắt là Công ước Ramsar) là một hiệp ước liên chính phủ được thông qua ngày 02 tháng 02 năm 1971 tại thành phố Ramsar ở phía bờ nam biển Caspian của Iran. Để kỷ niệm sự kiện quan trọng này, các quốc gia thành viên Công ước đã chọn ngày 02/02 hàng năm là Ngày Đất ngập nước Thế giới.

Công ước Ramsar với sứ mạng “Bảo tồn và sử dụng một cách khôn khéo các vùng đất ngập nước thông qua hành động của địa phương, của khu vực, của quốc gia và hợp tác quốc tế nhằm góp phần đạt được mục tiêu phát triển bền vững trên toàn thế giới”, hiện nay đã có 171 quốc gia tham gia.

Việt Nam là quốc gia Đông Nam Á đầu tiên trở thành thành viên của Công ước Ramsar từ năm 1989. Trong thời gian qua, Việt Nam đã triển khai nhiều hoạt động về bảo tồn và sử dụng khôn khéo đất ngập nước để thực hiện trách nhiệm quốc gia thành viên, xây dựng hành lang pháp luật về quản lý đất ngập nước thông qua một số Nghị định và thông tư,... Quy hoạch thành lập mới các khu bảo tồn đất ngập nước đến năm 2030, đề cử công nhận các khu đất ngập nước có tầm quan trọng quốc tế (khu Ramsar).

1. Ngày Đất ngập nước Thế giới là gì?

Ngày Đất ngập nước Thế giới được tổ chức vào ngày 02 tháng 02 hằng năm, nhằm:

- Nâng cao nhận thức của cộng đồng về giá trị và tầm quan trọng của các vùng đất ngập nước.
- Kêu gọi mọi người bảo vệ, phục hồi và sử dụng bền vững các hệ sinh thái đất ngập nước.

Ngày này gắn với sự kiện ký kết Công ước Ramsar – công ước quốc tế đầu tiên về bảo tồn thiên nhiên.

2. Đất ngập nước là gì?

Đất ngập nước là những khu vực:

- Có nước thường xuyên hoặc theo mùa.
- Bao gồm: sông, hồ, đầm lầy, ruộng trũng, rừng ngập mặn, bãi bồi ven sông, vùng đất ẩm...

Đây là nơi giao thoa giữa đất – nước – sinh vật, tạo nên hệ sinh thái rất đặc biệt và giàu giá trị.

3. Vì sao đất ngập nước rất quan trọng?

3.1. Đối với thiên nhiên

- Là nơi sinh sống và sinh sản của khoảng 40% các loài sinh vật trên Trái Đất.

- Góp phần duy trì đa dạng sinh học.

3.2. Đối với con người

- Lọc nước tự nhiên, giúp cải thiện chất lượng nguồn nước.
- Giảm lũ lụt, chống xói mòn.
- Dự trữ nước ngọt, hỗ trợ chống hạn.

- Cung cấp nguồn sinh kế: đánh bắt thủy sản, nông nghiệp, du lịch sinh thái...

3.3. Đối với biến đổi khí hậu

- Các hệ sinh thái như rừng ngập mặn, đất than bùn hấp thụ lượng lớn **khí CO₂**, giúp giảm hiệu ứng nhà kính.

- Là “lá chắn tự nhiên” trước bão lũ và nước biển dâng.

4. Chủ đề Ngày Đất ngập nước Thế giới 2026

“Đất ngập nước và tri thức truyền thống – Tôn vinh di sản văn hoá”

Chủ đề nhân mạnh:

- Vai trò của kiến thức bản địa, kinh nghiệm dân gian trong bảo vệ và sử dụng bền vững đất ngập nước.

- Tôn vinh mối liên hệ giữa thiên nhiên – văn hoá – con người.

5. Thực trạng đáng lo ngại

Hiện nay:

- Nhiều vùng đất ngập nước đang bị thu hẹp nhanh chóng do:

+ Ô nhiễm môi trường.

+ San lấp mặt bằng.

+ Biến đổi khí hậu.

+ Khai thác quá mức.

Nếu không bảo vệ kịp thời, sẽ:

+ Mất đa dạng sinh học.

+ Gia tăng thiên tai.

+ Ảnh hưởng nghiêm trọng đến đời sống con người.

6. Mỗi người có thể làm gì?

Đối với học sinh và cộng đồng:

- Không xả rác xuống sông, suối, ao hồ.

- Tiết kiệm nước.

- Tham gia trồng và chăm sóc cây xanh.

- Tuyên truyền cho gia đình, bạn bè cùng bảo vệ môi trường.

- Tham gia các hoạt động trải nghiệm, ngoại khóa về thiên nhiên.

7. Một số thông điệp tuyên truyền

- “Bảo vệ đất ngập nước – Bảo vệ cuộc sống!”

- “Giữ lấy nước – Giữ lấy tương lai!”

- “Đất ngập nước là tài sản vô giá của thiên nhiên.”

- “Tri thức bản địa – Chìa khóa bảo vệ đất ngập nước.”